

Ogledalo – Teatar u obrazovanju

Program ističe aktivno učešće srednjoškolaca u istraživanju i scenskom prikazu tema poput reproduktivnog zdravlja, granica u vezama i maloljetničke trudnoće. Kroz interaktivni teatar „Ogledalo“ edukovali su 650 mladih

Pedagoška uvjerenja

Kroz osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje učenika važno je da pored teorijskih znanja iz oblasti predmeta koje predajemo, razvijamo i vještine i znanja koje će povezati učenike sa zajednicom u kojoj žive, omogućiti im motivaciju i inspiraciju za razvijanje njihovih ideja s ciljem poboljšanja uslova života u zajednici, priliku da praktično primijene znanja i usavršavaju vještine te prenose svoje ideje svojim vršnjacima i mlađim generacijama. Učenicima je potrebno posvetiti vrijeme kako bismo saslušali njihove želje i ponuditi put ka dolasku do cilja na kreativan način, uz timski rad kao neophodnu komponentu postizanja velikih promjena u zajednici. Umjetnost, sa akcentom na dramsku umjetnost, omogućava učenicima, profesorima ali i učesnicima i korisnicima za koje pripremamo inovativne prakse da razvijaju socijalne, emotivne, kognitivne vještine stavljajući sebe u drugo vrijeme, druge uloge i okolnosti te iskustveno prikupljajući znanje i emotivnu povezanost sa obrađenim gradivom. Koristeći se formom primijenjenog pozorišta - Teatrom u obrazovanju kao inovativnom metodom rada učenici Srednje „Savremeno – umjetničke škole“ Tuzla su u prošloj školskoj godini istražili o zajednici i bitnim problemima mladih koji utječu na njihovo sveukupno zdravlje a o kojima nemaju s kime otvoreno razgovarati u svom okruženju. U krajnje razvijenom programu primijetna je povezanost i korelacija predmeta primijenjeno pozorište i drama, anatomija pokreta tijela, dikcija i govorništvo, elementi glume i režije, savremene metode grupnog rada i likovno oblikovanje prostora te je time podstaknuta motivacija učenika da u narednom razredu povežu korelacijski i druge opće - obrazovne i stručno - umjetničke predmete u svojim praktičnim radovima.

POLAZIŠTA

U I razredu Srednje „Savremeno – umjetničke škole“ Tuzla, učenici smjera Izvedbeni animator dramske umjetnosti i edukacije su imali priliku da se upoznaju sa vidovima i metodama ulaska u dramske konvencije koje im omogućavaju stvaranje interaktivnih sadržaja za publiku svih uzrasta nakon odgledane pozorišne predstave, filma ili odabira određene teme za rad na interaktivnim dramskim procesima. Prilikom prezentacije finalnog interaktivnog sadržaja za djecu postali su više svjesni koliko utjecaja interakcije sa publikom imaju na razmišljanje publike te njihovu emotivnu povezanost sa odgledanom pozorišnom predstavom. Publika koja ima mogućnost uključiti se interaktivno u dijelove pozorišne predstave osjeća se da je glumcima bitna, korisna i da nisu samo broj onih koji gledaju i nemaju mogućnost da kažu svoje mišljenje i stav o temi. Također se kod publike javlja osjećaj pripadnosti pozorištu te i nakon predstava pozele da budu u sličnim procesima tj. priključe se radu pozorišta ili škole. Učenici škole imaju i sretnu okolnost da je jedan od suosnivača škole Pozorište mladih Tuzle te sve prakse i razvijene ideje imaju priliku javno prikazati na sceni ne simulirajući publiku nego se direktno susrećući s njom. U II razredu, školske 2023/24.godine učenici su na predmetu Primijenjeno pozorište i drama istraživali o tome šta bi pomoglo mladima u Tuzli i okolini da se osjećaju sigurnije, bolje i imaju više samopouzdanja i povjerenja u druge. Došli su do zaključka da se sve više mladih osamljuje, ne osjeća sigurnost i ima jako mali nivo povjerenja u partnerskim vezama kada se zaljube. Kroz interaktivne procese na nastavi smo pokušali doći do uzroka koji vode do takvog razmišljanja i osjećaja mladih. Zaključak

istraživanja i istraživačkog rada je da jako mali broj mladih zna postaviti granice u partnerskim, prijateljskim i porodičnim vezama te ne znaju s kime otvoreno mogu razgovarati o nasilju u vezama, reproduktivnom zdravlju, stupanju u seksualne odnose i maloljetničkoj trudnoći. Kao metod rada na odabranoj temi odabrali smo formu Teatra u obrazovanju koji podrazumijeva odigrane scene i nakon toga vođenje interaktivnih vježbi sa publikom na temu scena. U fokus igranih scena i vođenja interaktivnog sadržaja smo stavili srednjoškolce kako bi se i mladi iz publike otvorenije ponašali u vježbama i došli do spoznaje da se svi mogu naći u sličnim situacijama.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

- Upoznati srednjoškolce sa vrstama zdravlja sa fokusom na reproduktivno zdravlje
- Osnažiti mlade u postavljanju granica u vezama
- Istaknuti potencijalni problem mladih u vezama kroz formu Teatra u obrazovanju
- Osmisliti i realizovati interaktivni proces sa publikom
- Uključiti lokalnu zajednicu kroz pisanje projektnih aplikacija
- Povezati srednjoškolce naše škole sa ostalim srednjoškolcima i osnovnoškolcima
- U javnosti promovisati nove oblike teatarskog izražaja

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Realizacija inovativne prakse „Ogledalo“ – Teatar u obrazovanju je nastala u okviru predmeta Primijenjeno pozorište i drama sa II razredom Srednje „Savremeno – umjetničke škole“ Tuzla u školskoj 2023/24. godini. Zbog velikog uspjeha i prepoznavanja lokalne zajednice potrebe da što više mladih bude upoznato sa obrađenom temom na interaktivan i inovativan način praksa se nastavila i u narednoj školskoj godini i posljednja aktivnost se izvela u okviru obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava 10. i 11.12.2024. godine. Profesori, srednjoškolci i škola su spremni praksu razvijati i dalje i primijenjivati je uključujući još veći broj srednjoškolaca i osnovnoškolaca.

Srednjoškolci su pristupili istraživanju položaja mladih i problemima koje mlade čine da se osjećaju bespomoćno, nepripremljeno za život i narušavaju njihovo zdravlje. Realizovane su diskusije i debate u okviru časova, aktivno učešće srednjoškolaca u dramskim procesima na časovima, anketiranje ostalih razreda Srednje „Savremeno- umjetničke škole“ Tuzla, anketiranje srednjoškolaca i osnovnoškolaca škola Tuzlanskog kantona, obrada anketa i izvlačenje zaključaka, razgovor sa profesorima i osobljem škole, tematski organizovani roditeljski sastanci, susret sa predstavnicima Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona, analiza medijskih članaka i emisija posvećenih sve učestalijim javno objavljenim oblicima i posljedicama oblika nasilja u vezama na području Bosne i Hercegovine, upoznavanje sa formom primijenjenog pozorišta – Teatar u obrazovanju i svim koracima koji vode do njegovog javnog izvođenja u zajednici.

MART 2024 – MAJ 2024. – OD IDEJE DO SCENARIJA

Nakon odabrane teme koja je u fokus stavila reproduktivno zdravlje mladih, maloljetničku trudnoću, nasilje u vezama mladih, učenici su se upoznali sa osnovnim dramaturškim mogućnostima koje bi se uklapale u javno izvođenje forme Teatra u obrazovanju. Sa srednjoškolcima je realizovan tromjesečni interaktivni proces u kojem su učestvovali svake sedmice u dramskim procesima kroz koje su nastajale njihove ideje o okolnostima, likovima, dijalozima, poruci koju igrani dio programa Teatra u obrazovanju treba poslati gledaocima. Nakon definisanja i postavke igranog dijela, osmišljene su vježbe za interaktivni proces rada sa publikom. Učenici su podjelili odgovornosti i obaveze te su imali period predpripreme za direktni susret sa publikom i vođenje interaktivnih procesa. Fokus ovog dijela rada sa srednjoškolcima je bio na koncentraciji, partnerskoj igri, povjerenju, artikulaciji prilikom govora te pravilnoj upotrebi govornih konstanti, razvoju empatije prema grupi gledaoca, razvoju voditeljskih vještina. - [Scenarij \(Prilog_01\)](#)

JUNI 2024. – DANI KREATIVNE SAMOSPOZNAJE

U okviru Dana kreativne samospoznaje koje škola kontinuirano realizuje na kraju svake školske godine kao završnu aktivnost i srednjoškolci imaju priliku javno prikazati postignute rezultate napravljene u okviru stručno – umjetničkih predmeta, premijerno je prikazana interaktivna pozorišna predstava u formi Teatra u obrazovanju „Ogledalo“ za 50 ljudi u publici koje su

DANI KREATIVNE SAMOSPOZNAJE

11.6. 17h i 19h	IZVEDBA PROGRAMA FORUM TEATRA 24 Učenici III razreda – Hol BKC TK Primijenjeno pozorište i drama
12.6. 18h	IZVEDBA PROGRAMA TEATRA U OBRAZOVANJU 24 Učenici II razreda – Hol BKC TK Primijenjeno pozorište i drama
13.6. 18h	PREZENTACIJA KONCEPTA BIZNIS PLANOVA 24 Učenici II i III razreda – Hol BKC TK Umjetnost lobiranja i zagovaranja
14.6. 17h i 19h	PROGRAM ZA DJECU "ČAROBNAK IZ OZA" 24 Učenici I razreda – Pozorište mladih Tuzle Primijenjeno pozorište i drama
15.6. 18h	JEDNODNEVNI IZLET NA BIJAMBARE 24 Svi učenici i nastavno osoblje škole Završetak školske 2023/24. godine

Srednja SAVREMENO-UMJETNIČKA ŠKOLA Tuzla
u saradnji s Bosanskim kulturnim centrom TK

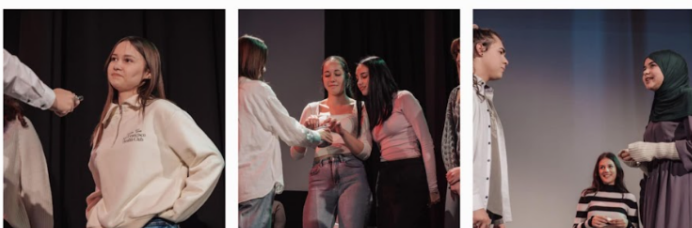
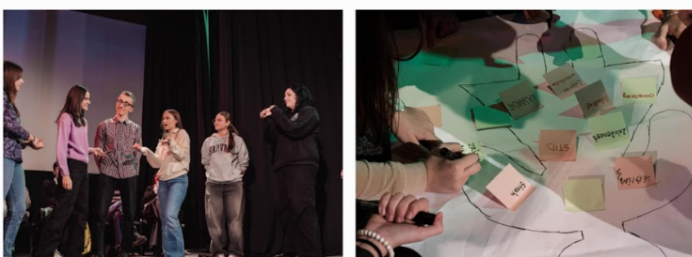
www.sus.edu.ba

SEPTEMAR 2024 – NOVEMBAR 2024. – PROJEKAT (S)VEZANA

Nakon premijerno prikazane inovativne prakse „Ogledalo“, srednjoškolci su pozvani da budu dio projekta kojeg implemetira jedan od suosnivača škole Udruženje „Pozorište mladih Tuzle“ u periodu od septembra 2024. godine do decembra 2024. godine te u decembru 2024. godine u povodu obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava izvedu „Ogledalo“ za srednjoškolce Tuzlanskog kantona. Pored toga su imali priliku biti na radionicama za srednjoškolce i uključiti svoje roditelje u radionice za roditelje.

DECEMBAR 2024. – OGLEDALO

„Ogledalo“ kao forma Teatra u obrazovanju je prikazana za 600 srednjoškolaca koji su rado učestvovali u svim interaktivnim djelovima i još i danas šalju poruke oduševljenja i zahvale za neobično pozorišno iskustvo. Teatar u obrazovanju su srednjoškolci izveli obilježavajući Međunarodni dan ljudskih prava 10. i 11. decembra 2024.godine.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

- Srednjoškolci osnaženi da znaju o temi reproduktivnog zdravlja, nasilju u vezama te taktikama postavljanja granicama u partnerskim vezama

Kroz susrete sa stručnim licima srednjoškolci su saznali teorijske osnove i čuli iskustva u radu sa mladima direktno iz prakse. Imali su priliku postaviti pitanja i imati sagovornike na temu o kojoj ranije nisu mogli da otvoreno razgovaraju. Učestvujući u tromjesečnim dramskim procesima osnažili su se te su postali svjesni različitih uglova posmatranja situacija. Dijeljem ličnih priča i iskustava jedni sa drugima na temu partnerskih i drugih veza pronašli su podršku jedni u drugima te su se dodatno zblížili i povezali.

- Održan je tromjesečni dramski proces na temu reproduktivnog zdravlja

U okviru nastave predmeta Primijenjeno pozorište i drama učenici su svake sedmice kontinuirano prolazili kroz dramske procese kroz koje su određivali uzroke i posljedice problema nastalih u vezama mladih koje mogu dovesti i do nasilja te narušavanja reproduktivnog zdravlja, okolnosti dramskih radnji, likove, odnose među likovima, naraciju i umjetnički izražaj.

- Osmišljen scenarij za program Teatra u obrazovanju s jasno izraženim ciljem i ishodima kojima težimo

Sve narativne dijelove istraživanja u okviru dramskih procesa je bilo potrebno poredati određenim redosljedom koji bi bio logičan i držao pažnju publici. Nakon nastanka teksta fokus rada srednjoškolaca je bio usmjeren na stvaranje interaktivnih dijelova sa publikom koji su osmišljeni vodeći računa o životnom iskustvu i uzrastu publike te logičnom slijedu interakcija i njihovoj povezanosti sa odgledanim sadržajem na sceni. Za svaku osmišljenu interakciju osmišljeno zbog čega bi se ona radila i kojem osjećaju težimo kod publike koja učestvuje u interakcijama a dodatno zbog čega bi ta interakcija bila korisna onima koji gledaju iz publike kako dio publike učestvuje. Kroz interakcije se grupa srednjoškolaca osnažila da se smije obratiti direktno velikoj grupi i pozvati ih da učestvuju u vježbama na temu o kojoj se javno ne govori dovoljno.

- Program Teatra u obrazovanju „Ogledalo“ izveden za 650 mladih

Nakon premijernog prikazivanja za 50 mladih koji su bili testna publika ove forme primijenjenog pozorišta, Grad Tuzla je podržao projekat (S)VEZANA koji je implementiralo Udruženje „Pozorište mladih Tuzle“ i u okviru kojeg je pored radionica za srednjoškolce, radionica za roditelje o nasilju u vezama mladih, 600 srednjoškolaca Tuzlanskog kantona imalo priliku pogledati i aktivno učestovati u ovom jedinstvenom i novom pristupu pozorištu i povezivanju pozorišta sa obrazovnim segmentima utjecaja na publiku.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Dramski procesi za nastavnike kao voditelje mogu biti puni izazova i nepredviđenih situacija, ali donose nemjerljive vrijednosti koje u sjećanju i učenicima i profesorima ostaju kao vječni podsjetnik kako se ponašati i ne ponašati u sličnim životnim situacijama. Radeći na likovima, društveno angažovanim temama, okolnostima, otkrivajući uzroke i posljedice problema vi omogućavate učenicima ono najvrednije, iskustveno i životno znanje. Unutar prakse su opisani konkretni interaktivni postupci koji mogu poslužiti kao smjernica svim profesorima pri obradi različitih nastavnih jedinica.

Tags

NIN 2024

Collections

Nominovane prakse

NIN 2024